

магутная метафара, але яе сыходныя кампаненты годна перадаюць усю веліч Праўдзівага Кахання! Хай кожнаму чалавеку пашчасціць зведаць яго, каб кожны мог сказаць так, як Іжота: “Толькі пры табе мая бацькаўшчына і маё неба. Праз тысячу міляў я чую цябе”.

Прыкладна так выглядае наша збральніцкая ў галіне фразеалогіі праца. Выказваю шчырую падзяку ўсім маім сябрам, знаёмцам і студэнтам, якія адгукнуліся на заклік і зрабілі свой унёсак у развіццё і росквіт роднай беларускай мовы. За тое хачу паўтарыць ім пажаданне, што пачуў адзін з аўтараў “Магіі мовы” Валеры Дранчук ад простаі жанчыны, гардэробшчыцы: “**Няхай мова шануе і любіць вас!**”

ЛІТАРАТУРА:

1. *Лепешаў І., Якалічэвіч М.* Слоўнік беларускіх прыказак. – Мн.: Беларуская энцыклапедыя, 1996; 2. *Лепешаў І.* Этымалагічны слоўнік фразеалагізмаў. – Мн.: Беларуская энцыклапедыя, 2004; 3. *Санько З.* Малы руска-беларускі слоўнік прыказак, прымавак і фразем. – Мн.: Навука і тэхніка, 1991; 4. *Янкоўскі Ф.* Беларуская фразеалогія. – Мн.: Вышэйшая школа, 1968; 5. *Янкоўскі Ф.* Само слова гаворыць. – Мн.: Мастацкая літаратура, 1986.

Цимбалюк-Скопненко Т.В. (Київ, Україна)

Тенденції розвитку фраземного фонду сучасної української літературної мови (до питання про роль мови художніх перекладів)

У статті порушено проблему використання мови художніх перекладів як джерела поповнення фразеологічного фонду сучасної української літературної мови. На теперішньому етапі розвитку фразеологія України ні теоретично, ні практично ще не розробила належних методик залучення вичерпних відомостей з мови художніх перекладів до словників. Розв'язок цього питання належить до актуальних завдань української філології.

Ключові слова: фразеологічний фонд, філологія.

В статтє поднята проблема использования языка художественных переводов как источника пополнения фразеологического фонда современного украинского литературного языка. На нынешнем этапе развития фразеология Украины ни теоретически, ни практически еще не разработала соответствующие методики привлечения данных из языка художественных переводов в словари. Решение этого вопроса относится к актуальным задачам украинской филологии.

Ключевые слова: фразеологический фонд, филология.

The article examines the problem of using of language of translation, as source of replenishment of phraseological Fund of the Ukrainian language. In the modern phase of development the lexicography have not developed adequate methods of attracting of extensive information from the language of literary translations to dictionaries. The solution of this question is an actual tasks of the Ukrainian Philology.

Key words: phraseological Fund, Philology.

Поповнення лексичного або фраземного фонду певного ідіому – складний і багатоплановий процес, специфіку якого важко окреслити тільки в площині фіксації збільшення / зменшення кількості певних одиниць у тій чи тій системі / підсистемі. Скажімо, для повної характеристики тенденцій розвитку фраземної підсистеми національної мови потрібно враховувати як численні внутрішньомовні, так і позамовні чинники: потужність ідіому; особливості функціонування літературної мови в певний період, її взаємодію з територіальними й соціальними діалектами; діалектну розмаїтість; тяглість традицій, пов'язаних з літературними мовами, якими користувався народ у попередні епохи розвитку; взаємодію функціональних стилів; настанови національного словникарства; теоретичні постулати різних мовознавчих шкіл, що функціонують на території держави; вплив чужих ідіомів на досліджувану мову; культурну політику держави та багато інших. Наведений перелік аж ніяк не повний, проте він корелює з постулатами М. І. Толстого, дотримання яких під час вивчення літературних мов забезпечує повноту наукового опису обраного для дослідження ідіому. М. І. Толстой уважав, що причинно-історичне розуміння своєрідності літературної мови передбачає вивчення цього ідіому в його взаємозв'язках зі своїми діалектами, койне, регіональними мовами, просторіччям, жаргонами тощо, а також з іншими літературними мовами, які функціонували в різні періоди в досліджуваному ареалі [5, 27–33; 4]. Таким чином, бачимо, що аналіз процесів поповнення фраземіки конкретного ідіому треба провадити з урахуванням методів вивчення історії літературної мови взагалі.

Розвиток фраземіки – це не швидкоплинна модифікація мови, адже, коли порівняти темпи поповнення лексичного й ідіоматичного фондів літературної мови двох останніх десятиріч, то навіть простим оком буде помітно, що на лексичному рівні процеси змін відбуваються набагато бурхливіше, складніше й усеохопніше, ніж у галузі фраземіки. Варто наголосити, що різні сучасні зрізи національної мови демонструють неоднакову потужність динаміки фраземного фонду, бо в деяких стратах (наприклад, у молодіжному середовищі) модифікація ідіоматики відбувається досить швидко. Таке протиставлення зумовлене як природною специфікою сленгу (жаргону), покликаного бути максимально експресивним і відмежувальним ідіомом у структурі загальнонаціональної мови, так і надзвичайно потужним чужомовним впливом (російським та англійським) на цей різновид розмовної мови. Проте й у царині літературної мови нашої доби дослідники виявляють численні фраземні новотвори, зафіксовані передусім у засобах масової комунікації [див.: 3]. Разом з тим питання про ступінь їхньої okazionalності та потенційну узуальність до кінця ще не розв'язане, адже попри значний вплив мови засобів масової інформації на загальний стан усного літературного мовлення, кодифікація багатьох зворотів, побудованих за моделями

літературних ФО та вживаних як у газетах і журналах, так і на радіо, телебаченні, в Інтернеті, ще не відбулася. І це природне явище, бо кодифікація елементів різних підсистем за своєю прескриптивною природою завжди відстає від процесів реального слововжитку. «Сповільнена» динаміка модифікації ідіоматичного складу літературної мови (проти процесів лексичного поповнення) викликана тим, що нові звороти «проходять окремі ступені фразеологізації, перш ніж увійти до ідіоматичного складу як його повноправні одиниці» [6, 210]. Звісно, що більше таких етапів, то повільніша адаптація згаданих одиниць у системі мови. Крім того, літературна мова чинить опір надмірній кількості запозичених чужомовних ФО. Інакша справа з елементами, які здавна існують у красномовній письменстві, але ще не введені до кодексів. Виникає питання, чому одиниці, зафіксовані в художній літературі понад 50 або й більше років тому, не підлягають фразеографічному опрацюванню? Невже їх немає в літературній мові, оскільки ці фраземи не засвідчені в академічних словниках? Наскільки особисті «симпатії» укладачів можуть впливати на кодифікацію фразем, ігноруючи реальний узус? До певної міри ці питання риторичні, адже через нинішній стан авторської лексикографії ми не можемо суворо дорікати національній фразеографії за неувважність до мовних фактів. Великого панно не скласти без малюнків меншого масштабу – різноманітних словників з описом ідіолектів видатних і не дуже письменників. На такі проекти якраз і варто звернути якнайпильнішу увагу, а проте для того, щоб створити згадані словники навіть у сучасних умовах розквіту інформаційних технологій потрібна цілеспрямована праця не одного колективу [див.: 8]. Риторичність порушених питань аж ніяк не зменшує гостроти проблеми, подальший поступ у фразеографії безпосередньо залежить від розвитку авторської лексикографії.

На образ сучасної української літературної мови впливають два типи змін: «історичні, об'єктивні, зумовлені самою специфікою існування мови та індивідуально-авторські, оказіональні, суб'єктивні, спричинені намаганням оновити образність традиційних усталених виразів, посилити їх експресивність, припасовуючи до контексту» [6, 210]. Складність відокремленого вивчення цих змін у згаданому ідіомі має дві природи. По-перше, термін *сучасна українська літературна мова* багатозначний, що передусім ускладнює визначення хронологічних меж досліджуваного матеріалу. Так, у широкому розумінні цей ідіом ототожнюють з новою українською літературною мовою (ідіомом, що функціонує майже два останні століття) (а), а у вузькому – з літературною мовою останніх трьох поколінь (б) (часові рамки обмежені 60-ма роками) або з літературною мовою одного (двох) останніх десятиліть (в) [1, 696]. І річ не тільки в тому, що така багатозначність може провокувати різну глибину досліджень, ускладнення здебільшого виникають через пов'язаність багатьох одиниць (щоправда, неоднаковим чином) з усіма трьома названими різновидами мовної практики. Скажімо, фраземні одиниці (далі – ФО), дібрані з перекладів Миколи Лукаша,

безперечно, характеризують *ідіом б*, проте активно впливають та адаптуються саме в *ідіомі в*, а закорінені в процесах формування фонду початкового періоду *ідіому а*. По-друге, між названими типами модифікації не завжди можна провести чітку межу, через що розмитість контурів згаданих змін у фраземіці впливатиме на особливості дослідження. Наприклад, ФО *урізатися в душу*, *уп'ястися очима*, *враг візьми мою душу*, *нехай мене враг візьме* не зафіксовані в «Словнику української мови» (1970–1980) (далі – СУМ), а проте вони наявні в мові Лукашевих перекладів: ***урізатися в душу***: (...[юнак] *стоїть коло воріт у перевязі парубка-погонича, та так же ловко одягнувся, що й не впізнала б, якби образ його навіки в мою душу не врізався* [Сервантес, 282]); ***уп'ястися очима***: (*Чудернацький вигляд рицаря вразив дону Фернанда і всю компанію; уп'явшись очима в те видовжене на півмілі худе й пожовкле обличчя, в ту непомірну зброю, що так не пасувала до його гордої постави, всі мовчали й чекали, що ж він скаже* [Сервантес, 242]); ***враг візьми мою душу***: (***Враг візьми мою душу***, коли я ще дам користатись моїм добром для чисть бороди! [Сервантес, 200]); ***нехай мене враг візьме***: (– *Та нехай мене враг візьме,– гукнув Каландріно,– коли брешу! Я кажу, а ти мені не віриш! Щоб мене повісили,– таки вкрадено [кабана]! [Боккаччо, 457])*). Немає більшості розглянутих зворотів і в академічних фразеографічних кодексах: «Фразеологічному словнику української мови» (1993) [ФСУМ] та «Словнику фразеологізмів української мови» (2003) [СФУМ]. Щоправда, ФО *враг візьми мою душу* подана у «Фразеологічному словнику української мови» з однією цитатою-ілюстрацією з творів П. Куліша [ФСУМ: 150]. Якщо названі приклади вживані в художніх перекладах, що побачили світ у проміжку від другої половини ХІХ до другої половини ХХ ст., але не засвідчені в академічній фразеографії, то чи це означає, що їх треба розглядати в межах суб'єктивно-авторського фразеовжитку? При цьому деякі з них відомі в оригінальній творчості українських письменників та художніх перекладах інших авторів (як «післялукашевої» доби, так і його попередників): ***уп'ястися очима (оком)***: (*Він уп'явся очима у старого – чекав відповіді* [Аренев]; *Важко дихаючи, вождь уп'явся очима в нітьму* [Бедзик]; *Скрудж уп'явся очима в це видиво, але там знову був лише дверний молоток* [Діккенс]; *Хлопчина ж уп'явся очима в інженера та палеонтолога, прислухаючись до їх розмови* [Трублаїні]); ***Він*** [Мартин] ***уп'явся оком у товсту фігуру й закляк на місці*** [Йогансен]; ***враг візьми мою душу***: (– ***Враг возьми мою душу, – закричав із серця Шрам, – коли я ждав од Череваня такої речі!*** [Куліш]; *Тепер я вже не той, тільки ж і нехай враг візьме мою душу, коли я хочу зостатись з таким паскудним прізвищем* [Куліш]). Принагідно хочемо додати кілька штрихів щодо історії фразеографічного опису одиниць типу *враг візьми мою душу*, *нехай мене враг візьме* (прокльонів). Якщо у СУМі згадані звороти наведені досить повно, то наступник цього академічного кодексу СФУМ майже не містить цих одиниць. Видима річ, що укладачі, вилучаючи ці фраземи з реєстру ФСУМу, керувалися не критеріями академічної фразеографії, а спонуканими іншої природи.

Неповнота фразеографічного опрацювання мови Миколи Лукаша – класика українського художнього перекладу другої половини ХХ ст. – зумовлена специфікою буття національної культури в радянських умовах, коли ідеологічні рамки унеможливили потрапляння елементів з «ненадійних» джерел до офіційного узусу. Відомо, що від середини 70-х і до кінця 80-х рр. ХХ ст. існувала заборона на публікацію перекладів М. Лукаша, а це спричинилося до усунення його текстів з поля лексикографічного вивчення. За спостереженням О. Т. Федунівич-Швед, тільки в перших трьох томах СУМу (вийшли друком упродовж 1970–1972 рр.) наявні ілюстрації з Лукашевих перекладів. 1973 р. М. Лукаша позбавили членства в Спілці письменників України. «В четвертому томі Словника, що з'явився того ж таки 1973 р., а також в усіх наступних томах ілюстративних контекстів із його перекладів уже немає. Можна з цілковитою певністю припускати, що виключення М. Лукаша зі Спілки письменників, а також критичні статті щодо мови тогочасних перекладів спричинили й вилучення мовних надбань перекладача зі Словника української мови», – твердить дослідниця [7, 37]. О. Т. Федунівич-Швед доводить, що в перших трьох томах міститься 135 вокабул, проілюстрованих цитатами з перекладів М. Лукаша [7, 37–38]. Проте й пізніше, після реабілітації його доробку, матеріал з мови Лукашевих перекладів потрапляє до словників фрагментарно й часто без належної паспортизації. Поки що найповніше Лукашев доробок з погляду фразеології та пареміології описано поза межами загальномовних словників [див.: ФПМЛ].

Вітчизняна фразеографія не демонструє виробленого єдиного критерію щодо залучення мови художніх перекладів до кодексів української мови. Наприклад, під час укладання СУМу (1970–1980), ФСУМу (1993) та СФУМу (2003) ураховано тексти художніх перекладів як джерела поповнення літературної мови. Скажімо, у СУМі джерелами визнано 24 твори перекладної художньої й публіцистичної літератури [СУМ, I: XXII, XXV; СУМ, XI: [4]], у ФСУМі такими названо 16 перекладних творів [ФСУМ: 10], а у СФУМі – 12 (?) [СФУМ: 18]. Щоправда, з передмови СФУМу не можна достеменно довідатися про справжню кількість використаних перекладних джерел, адже укладачі не подали розшифрування назв цих творів, обмежившись тільки констатацією, що використано ілюстрацію з перекладу, як-от: «переклад Бориса Тена», «переклад М. Лукаша», «переклад М. Лукаша і В. Мисика» та ін. У деяких випадках у цьому словнику ми не можемо навіть визначити, кому належить перекладний текст, адже, наприклад, певні цитати-ілюстрації паспортизовані як «переклад за ред. М. Рильського» [СФУМ: 18]. Такий підхід знецінює евристичну вартість перекладного твору, неначе підкреслює його вторинність, а мовний портрет перекладача за цих умов у загальній системі кодексу опиняється поза шкалою зацікавлення.

Серед 135 реєстрових статей СУМу, проілюстрованих цитатами з перекладів М. Лукаша, нам удалося виявити тільки дві ФО, ілюстрацією до яких стали цитати з Лукашевих перекладів. Ідеться про фразеологізми:

вийти в люди (разом з ілюстрацією з творів Т. Шевченка): *(Будем знов чумакувати, Поки вийдем в люде* (Шевч., II, 1953, 52); *Побував він [Джаннотто] потім у багатьох країнах, та ніде йому не щастило в люди вийти* (Боккаччо, Декамерон, перекл. Лукаша, 1964, 122) [СУМ, I, 532–533]) та **бути на божій (останній) дорозі** (разом з ілюстрацією з творів Г. Квітки-Основ'яненка): *(Позвав [Наум] панотця, той аж здивувався, що така здорова дівка у три дні, як занедужала, а вже й на божій дорозі* (Кв.-Осн., II, 1956, 84); *Бувши на останній дорозі і не маючи жодного.. приятеля, котрому довіряв би більше, ніж Джакомініові, приручив йому дівчинку свою, ..років десяти* (Боккаччо, Декамерон, перекл. Лукаша, 1964, 326) [СУМ, II, 378]). Проте в трьох перших томах СУМу серед ілюстрацій з Лукашевих текстів до реєстрових одиниць-лексем знаходимо 36 ФО. Іншими словами, з творчого доробку М. Лукаша укладачі залучили до лексикографічного опису меншу кількість ФО, ніж можна виявити серед ілюстраційного матеріалу СУМу.

Навіть побіжне порівняння реєстрових одиниць-фразеологізмів перших трьох томів СУМу та словника «Фразеологія перекладів Миколи Лукаша» свідчить, що до загальнономовного словника (а отже, до літературної мови або до її «потенційного запасу» не потрапило багато ФО, використуваних в ідіостилі М. Лукаша). Скажімо, ФПМЛ подає такі звороти: **безголів'я спало**: *(– Недарма ж то, Санчо, кажуть люди: «Не чекай дяки од репаного мугиряки».* *Якби я був тобі повірив і послухався тебе, то не спало б на нас таке безголів'я* (Сервантес, с. 131) [ФПМЛ, 16]); **ускочити в біду**: *(Щоб же нам по нехоті чи по недбалості своїй та не вскочити в біду, якої при бажанні можна було б так чи сяк уникнути, думка в мене така (не знаю, чи ви на те пристанете), що треба нам, як єсть, відсіль тікати* (Боккаччо, с. 38) [ФПМЛ: 18]); **дістати в боки**: *(Через вашу [лікаря,] зраду ми такого минулої ночі в боки дістали, що тими ударами осла до Рима догнати можна, і мало вас не вигнали з того товариства, куди ми хотіли вас увести* (Боккаччо, с. 493) [ФПМЛ, 19–20]). Розглянуті одиниці активно функціонують в ідіостилі перекладача, але всіх їх немає в СУМі.

За О. С. Мельничуком, насправді «розвивається і прогресує не сама по собі звукова і формальна будова мови, а суспільна мовна діяльність, яка стає все чіткішою і різноманітнішою» [2, 33]. Дослідник наполягав: «Для реальної системи мови цей прогрес означає не стільки якісну зміну її елементів, скільки розширення меж і збільшення способів їх застосування» [2, 33]. Отже, поступ національної фразеології має стати прямим відбиттям розвитку реальної фраземної підсистеми сучасної української літературної мови, а для цього треба підняти на вищий рівень авторську лексикографію, що спонукатиме академічне словникарство до ретельнішого опрацювання ідіостилів і видатних письменників, і відомих майстрів художнього перекладу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Єрмоленко С.Я. Сучасна українська літературна мова / С. Я. Єрмоленко // Українська

мова : Енциклопедія ; Редкол.: Русанівський В. М. та ін. – 3-є вид., зі змінами і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2007. – С. 696–697; **2. Мельничук О.С.** Розвиток мови як реальної системи / О. С. Мельничук // Мовознавство. – 1981. – № 2. – С. 22–34; **3. Пашинська Л.М.** Фразеологічні неологізми в сучасному українському мас-медійному дискурсі [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Пашинська Людмила Михайлівна ; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – К., 2011. – 20 с.; **4. Толстой Н.И.** Избранные труды / Н. И. Толстой. – Т. II : Славянская литературно-языковая ситуация. – Москва : Языки русской культуры, 1998. – 544 с.; **5. Толстой Н.И.** К вопросу о зависимости элементов стиля стандартного литературного языка от характера его «стандартности» / Н. И. Толстой // Толстой Н. И. История и структура славянских литературных языков. – Москва, 1988. – С. 27–33; **6. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В.** Фразеологія сучасної української мови : Навч. посіб. / В. Д. Ужченко, Д. В. Ужченко. – К. : Знання, 2007. – 494 с.; **7. Федуневич-Швед О.Т.** Лексика перекладів Миколи Лукаша в одинадцятитомному «Словнику української мови» / О. Т. Федуневич-Швед // Наукові записки НаУКМА / Національний університет «Києво-Могилянська академія» ; гол. ред. Моренець В. П. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – Т. 60 : Філологічні науки. – С. 36–42; **8. Цимбалюк-Скопненко Т.В.** Українська авторська лексикографія: здобутки та перспективи / Т. В. Цимбалюк-Скопненко // Українська мова. – 2010. – № 2. – С. 3–14.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ НАЗВ ДЖЕРЕЛ:

- Аренєв** Арєнев В. Повернення : оповідання [Електронний ресурс] / В. Арєнев. – К. : Джерела М, 2003. – Режим доступу : <http://argo-unf.at.ua/load/0-0-0-1786-20>.
- Бедзик** Бедзик Ю. Великий день інків : роман [Електронний ресурс] / Ю. Бедзик. – Режим доступу : http://argo-unf.at.ua/load/velikij_den_inkiv_vogon_na_vershini_komo/305-1-0-1583.
- Боккаччо I** Боккаччо Дж. Декамерон / Джованні Боккаччо ; [пер. з італ. М. Лукаш]. – К. : Дніпро, 1985. – 661 с.
- Боккаччо II** Боккаччо Дж. Декамерон / Джованні Боккаччо ; [з італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редагування Л. Череватенка]. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2006. – 896 с.
- Діккенс** Діккенс Ч. Різдвяна пісня в прозі : оповідання [Електронний ресурс] / Ч. Діккенс / перекл. І. В. Андрусак. – Режим доступу : <http://www.ukrcenter.com/Література/Чарлз-Діккенс/26488-2/Різдвяна-пісня-в-прозі-або-Різдвяне-оповідання-з-привідами>.
- Йогансен** Йогансен М. Пригоди Мак-Лейстона, Гаррі Руперта та інших : повість [Електронний ресурс] / Майк Йогансен. – Режим доступу : <http://www.ukrcenter.com/Література/Майк-Йогансен/23665-3/5-Проблема-протеїнів>.
- Куліш** Куліш П. Чорна рада : повість [Електронний ресурс] / П. Куліш. – Режим доступу : <http://www.ukrcenter.com/Література/Пантелеймон-Куліш/20778-7/Чорна-рада>.

СУМ	Словник української мови : в 11-ти т. / [ред. колегія : І. К. Білодід та ін.] – К. : Наукова думка, 1970–1980.
СФУМ	Словник фразеологізмів української мови / [укл. В. М. Білоноженко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк та ін.] – К. : Наукова думка, 2003. – 1104 с.
Трублаїні	Трублаїні М. Глибинний шлях : роман [Електронний ресурс] / Микола Трублаїні – Режим доступу : http://argo-unf.at.ua/load/0-0-0-1100-20 .
ФПМЛ	Фразеологія перекладів Миколи Лукаша : словник-довідник / [укл. О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк]. – К. : Довіра, 2002. – 735 с.
ФСУМ	Фразеологічний словник української мови / [укл. В. М. Білоноженко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк та ін.] – К. : Наукова думка, 1993. – 984 с.

Чернюх Л.Д. (Львів, Україна)

Ключові слова в мові словацької реклами

У статті досліджено роль та функції ключових слів у словацьких рекламних текстах, а саме частотність використання прикметників, дієслів, числівників, займенників, прислівників та іменників у мові словацької реклами.

Ключові слова: реклама, рекламний текст, ключове слово (експресема), прикметники, дієслова, числівники, займенники, прислівники, іменники.

В статье исследована роль и функции ключевых слов в словацких рекламных текстах, а именно частота использования прилагательных, глаголов, числительных, местоимений, наречий и существительных в языке словацкой рекламы.

Ключевые слова: реклама, рекламный текст, ключевое слово (експресема), прилагательные, глаголы, числительные, местоимения, наречия, существительные.

The article explores the role and functions of the keywords in the Slovak advertising texts, the frequency of usage of adjectives, verbs, numerals, pronouns, adverbs and nouns in the language of Slovak advertising.

Key words: advertising, ad text, keyword (ekspresema), adjectives, verbs, numerals, pronouns, adverbs, nouns.

Кожне слово мови наділене певним значенням, завдяки чому людина може виразити свої думки та погляди щодо навколишнього світу. Так і реклама, подібно до людини, за допомогою слова доносить інформацію про той чи інший продукт або послугу. Таким чином, сукупність слів у рекламі формує певний її текст, у якому завжди є один, два чи більше мовних компонентів, що сприяють засвоєнню та запам'ятовуванню рекламної інформації. Такі компоненти в мові реклами фахівці називають ключовими словами.

Зазначимо, що дослідження ключових слів у рекламних текстах знайшло своє відображення у працях словацьких дослідників Л. Зварікової